

รายงานการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์
ผู้ประเมิน นายพิทักษ์ ทวีแสง
ผู้อำนวยการโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์
ปีที่ประเมิน 2562

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมและจำแนกรายด้าน 4 ด้าน ดังนี้ (1) เพื่อประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) (2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า(Input Evaluation) (3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการ(Process Evaluation) (4) เพื่อประเมินด้านผลผลิต(Product Evaluation) ประกอบด้วย (4.1) การประเมินผลกระทบ (Impact evaluation) (4.2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness evaluation) (4.3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability evaluation) และ(4.4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability evaluation) 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพ และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ กับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

กลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากการประเมินในครั้งนี้ผู้รายงานได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนั้นจึงกำหนดขอบเขต กลุ่มเป้าหมาย และผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จำนวน 1 คน ครู จำนวน 19 คน นักเรียน จำนวน 142 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 142 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน รวม 311 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ตัวแทนครู และตัวแทนนักเรียน จำนวน 4 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์จังหวัดสุรินทร์ ผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541: 167) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย 1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน 2) สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) สถิติทดสอบ ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์

เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินโครงการ โดยใช้สถิติทดสอบทีกรณีกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent samples t-test) กับตัวแปรเพศ (2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินโครงการ โดยใช้สถิติการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กับตัวแปร อายุ และสถานภาพ และ (3) เปรียบเทียบผลการประเมินโครงการ กับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ($\bar{x} = 5.20$) โดยใช้สถิติการทดสอบทีกรณีกลุ่มเป้าหมาย 1 กลุ่ม (One sample t-test) ระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การสนทนากลุ่ม (Focus group) การสังเกต (Observation) และการจดบันทึก (Field note)

ผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ สรุปผล ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการวางแผนโครงการในแต่ละปีการศึกษา ทางโรงเรียนได้มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการ และได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาที่เป็น การถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ และเป็นกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาค้นหาคนให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในแนวทางที่ดี เพื่อให้บรรลุถึงขีดความสามารถสูงสุด

1.1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context) ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามศักยภาพและความพร้อม สามารถสร้างจุดเด่นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับโรงเรียน และโรงเรียนกำหนดกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน ตลอดจนโรงเรียนกำหนดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนพร้อมที่จะส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูที่จัดกิจกรรม ผู้บริหารโรงเรียนพร้อมที่จะให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ โรงเรียนมีการตรวจสอบและรายงาน การใช้เงินงบประมาณของโครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และโรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และสื่อกิจกรรม ให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า โรงเรียนมีการควบคุมและตรวจสอบโครงการเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามแผนที่วางไว้ โรงเรียนมีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจนก่อนการดำเนินโครงการ และโรงเรียนดำเนินโครงการด้วยความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนแผนได้ตามความเหมาะสม

1.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product) โดยเป็นการตรวจสอบในส่วนที่เป็น ผลการดำเนินงานโครงการทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย 1) การประเมินผลกระทบ (Impact evaluation) เป็นการตรวจสอบผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการดำเนินโครงการ 2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด 3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าโครงการมีการดำเนินงานหรือมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือไม่ และ 4) การประเมินการถ่ายทอดส่ง

ต่อ (Transportability evaluation) เป็นการตรวจสอบว่ามีการนำผลของโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปประยุกต์ใช้งานในที่อื่น ๆ หรือไม่ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนมากขึ้นครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ผู้บริหารและครู มีผลงานหรือได้รับรางวัลที่มีรากฐานมาจากผลการปฏิบัติงานที่ดีด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่ในระดับดีเยี่ยม โรงเรียนได้พัฒนาและปรับปรุงห้องปฏิบัติการ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยมากขึ้น โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องในปีการศึกษาถัดไป จำนวนนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปีการศึกษา โรงเรียนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงานโครงการจากสถานศึกษาอื่น ๆ โรงเรียนจัดแสดงและเผยแพร่ผลงานของโครงการในนิทรรศการทางวิชาการ ในโอกาสต่าง ๆ นอกจากนี้โรงเรียนนำรูปแบบการดำเนินโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปประยุกต์ใช้หรือปรับใช้ในโครงการอื่น ๆ

2. ผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์มีความรู้สึกต่อโครงการเช่นเดียวกัน และได้สัมผัสกิจกรรมต่าง ๆ ไปพร้อมกัน ทำให้กระบวนการที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องของโครงการไม่ได้แบ่งแยกกลุ่มที่ชัดเจน

3. ผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ ($\bar{x}=5.52$, S.D.=0.28) มีความแตกต่างกับเกณฑ์ การประเมินที่กำหนด ($\bar{x}=5.20$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ ได้ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการสนับสนุนการดำเนินงานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในด้านบุคลากรและองค์ความรู้ให้กับโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนทับโพธิ์พัฒนวิทย์ ได้ตอบสนองเจตนารมณ์ดังกล่าวโดยพัฒนานักเรียน ให้ตระหนักรู้ เข้าใจ และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ซึมซับคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ สร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และภูมิใจในการทำความดี ตลอดจนสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรมด้วยการขอความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจนและมีความต่อเนื่อง